

ЕПС – виталан национални интерес

Закон о управљању привредним друштвима која су у власништву Републике Србије усвојен је 15. септембра 2023, а примењује се од 15. септембра 2024. године. Закон је од фундаменталног значаја и увод у укидање Закона о јавним предузећима и он уређује предузећа која држе најкрупнији капитал у држави, рекао је Мирослав Милојевић, директор Института за економику и финансије.

Он је објаснио да су јавна предузећа у сталној реформи, која је интензивирала 2019. и резултирала је овим законом.

– Закон је веома комплексан и захтеван, а семинар је фокусиран на три теме – које је ново окружење које се уводи, које су одлике централистичког управљања и шта значи корпоративизација, укључујући и производњу нових професионалаца. Сви они који су на корпоративним функцијама биће обавезни да прођу кроз систем припреме и полагања до добијања сертификата – рекао је Милојевић на семинару о примени закона који је одржан 6. септембра.

Он је објаснио да су циљеви закона ефикасност, фер конкуренција и професионализација власништва, а резултат би требало да буде

Циљеви
закона су
ефикасност, фер
конкуренција и
професионали-
зација
власништва

формирање органа власничког управљања, квалификовани власници, јавност и транспарентност – ово је крупан, виталан национални интерес.

Закон доноси нову структуру корпоративног управљања. То подразумева да велика предузећа имају дводомно управљање, скупштину, надзорни одбор и одбор извршних директора (менаџмент), а НО обавља контролу пословања.

– Уводи се нови ентитет, а то је скупштина, и свако привредно друштво ће имати представника Републике Србије – рекао је Рајко Ковић из Института за економику и финансије. Закон потпуно централизује управљање државе. То значи да сва јавна

предузећа, као и она која су се трансформисала у акционарска друштва, долазе под једног власника. То је једно министарство или Министарство привреде. Када су у питању пренос електричне енергије и дистрибуција гаса, то ће урадити специјална управљачка тела која Влада организује.

Још једна велика новина је представник РС уместо скупштине. Трећа велика новина су смернице за доношење средњерочних и годишњих планова.

– Смернице су списак општих циљева пословања ЕПС-а, односно читаве групације коју чини ЕПС. Министарство привреде ће морати да групише предузећа над којима добија ингеренције. Смернице доноси министарство и формира комисију која то прати. Смерницама се дефинишу и кључни показатељи успеха и они ће морати да се квантификују – рекао је Ковић.

Да би се осигурало да то буде успешно, Влада предлаже да министар донесе програм обавезног образовања органа управљања уз области корпоративног управљања, што би била четврта значајна промена. Министарство ће у складу са законом да организује обуку у сарадњи с Привредном комором Србије.

З. Бадњевић